

Vi må erkende, at farlige kemiske stoffer møder os med store udfordringer: det store antal kemiske stoffer, der anvendes, den manglende viden om de farer og risici, som stofferne udgør, og behovet for at finde alternativer.

Som jeg har beskrevet det, er der igennem en række år gjort en væsentlig og kvalificeret indsats for at begrænse de skadelige virkninger af vores enorme anvendelse af kemiske stoffer. Men jeg må også erkende, at der fortsat findes en række væsentlige og uløste problemer, som vi skal have løst, også selv om opgaven engang imellem kan antage sisyfoslignende proportioner.

Hvordan skal vi gøre? Det giver meget stof til debat, og det gør det nødvendigt med samarbejde: samarbejde internationalt, samarbejde mellem samfund og virksomheder, inddragelse af forbrugere, en så lødig orientering til mennesker som muligt, og også inddragelse af græsrodsorganisationer både på nationalt og internationalt plan, men ikke mindst kræver det samarbejde her i Folketinget, og jeg håber, at vi her i dag vil kunne få bekræftet – selv om der kan være forskellige udgangspunkter og vurderinger af enkeltspørgsmål – at der er så bred enighed eller med et fint udtryk konsensus, når det drejer sig om hovedstrategien for at undgå skadevirkningerne af det høje kemikalietryk i den moderne civilisation.

Forhandling

Steen Gade (SF):

Tak til ministeren for besvarelsen.

Det er jo sådan, at vi – fordi Miljøstyrelsens rapport er til høring – jo på en måde får en todelt debat, hvor en stor del af den danske diskussion får en første runde i dag, og så får vi en senere runde, når den endelige redegørelse fra regeringen kommer. Derfor vil en del af debatten i dag så koncentrere sig om godkendelsesprocedurer og en række andre ting. Jeg vil sige tak til ministeren for besvarelsen.

Jeg synes, det er godt, at ministeren er enig i, at der findes alt for mange kemiske stoffer, som vi ved alt for lidt om, og at han peger på, at det politiske system skal blive langt bedre til at træffe beslutninger på grundlag af den viden, som vi faktisk har. Indsatsen indtil nu har klart været utilfredsstillende.

Påpegningen af forsigtighedsprincippet og behovet for at samarbejde internationalt er vig-

tigt. 100.000 uvurderede stoffer i EU-landene nævnte jeg før, 20.000 forskellige stoffer, og nu 70.000 kemiske produkter markedsføres alene i Danmark opgjort i 1995. I 1989 var der kun registreret 38.000 produkter – altså næsten en fordobling af det antal produkter, der er markedsført i Danmark i løbet af de sidste 5-6 år.

Det er jo tal, som jeg har fra miljøministerens egen redegørelse sidste år, som demonstrerer, at vi altså også her i Danmark står over for nogle problemer, som er ved at vokse os over hovedet. Her skal der naturligvis samarbejdes internationalt – også i EU – for at kunne hamle blot lidt op med de kæmpestore multinationale økonomiske interesser, der står for produktion og markedsføring.

På den anden side er det netop her på kemikalieområdet, at vi ofte ser sammenstødet mellem de store økonomiske kræfter og miljøet. Vi oplever altså EU som en politisk kamplads. Og vi kender den kamp helt fra det gamle EF's tid, hvor vi har haft store diskussioner og slagsmål omkring opløsningsmidler og andre stoffer, og der kan være brug for at bruge al den ammunition, vi ejer, og det er f.eks. også at bruge miljøgarantien.

Jeg synes, det er helt afgørende, at Danmark aktivt påvirker udviklingen i EU politisk: at viljen til at handle opprioriteres ved hjælp af forsigtighedsprincippet, samtidig med at undersøgelse og risikovurdering af de kemiske stoffer skal presses frem. I dag ved vi ikke, hvor mange stoffer, eller hvilke, der er farlige, når det drejer sig om mulige skadevirkninger på mennesker og miljø. Derimod ved vi, at kun for nogle få procent af de registrerede stoffer foreligger der data og dokumentation om basale sundhedsmæssige og miljømæssige egenskaber.

Det er altså udfordringen at få flere oplysninger frem og så handle politisk og få de to ting til at hænge sammen og få den diskussion til også at brede sig i resten af EU. Det er derfor, at jeg i hvert fald har været så begejstret for det initiativ, der er kommet fra Teknologirådet, hvor man peger på gruppeklassificering. Principperne, som er foreslået, er jo:

Punkt 1. En klassificering skal være obligatorisk for alle stoffer, alle skal være med.

Punkt 2. At der indplaceres i grupper af beslægtede enkeltkemikalier, og så klassificerer man alle stoffer i den gruppe efter det stof i gruppen, som er – eller som man skønner er – det mest farlige.